

Република България
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЪР

ЗАПОВЕД
№ РД09-1464 / 14.09.2007 г.

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията и във връзка с чл.13, ал.1 от Закона за професионалното образование и обучение, чл. 102, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета и чл.17, ал. 2 от Наредба № 6 от 28.05.2001 г. за разпределение на учебното време за достигане на общообразователния минимум по класове, етапи и степени на образование, при спазване на изискванията на чл. 66, ал.1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с осигуряване на обучението по учебния предмет

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

учебна програма за задължителна професионална подготовка по учебен предмет **Чужд език по професията** за професионално направление – код **522 Електротехника и енергетика**.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2007/2008 година.

Контрол по изпълнение на заповедта възлагам на Кирчо Атанасов – заместник-министър.

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ
ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за задължителна професионална подготовка

УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД № РД09-1464 / 14.09.2007 г.

Учебен предмет

ЧУЖД ЕЗИК ПО ПРОФЕСИЯТА

Професионално направление:

код № 522 ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ЕНЕРГЕТИКА

София, 2007 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебният предмет **Чужд език по професията** е част от задължителната професионална подготовка на учениците и се изучава в XII

клас от професии код № 522020 **Електромонтър** и 522040 **Монтър на енергийни съоръжения и инсталации** и в XIII клас от професии код № 522010 **Електротехник** и 522030 **Техник на енергийни съоръжения и инсталации**, професионално направление код № 522 Електротехника и енергетика.

Знанията, придобити по учебния предмет, са необходими за качествено усвояване на професията и са в съответствие с Държавните образователни изисквания (ДОИ) за придобиване на квалификация по професиите код № 522020 Електромонтър, 522010 Електротехник, 522040 Монтър на енергийни съоръжения и инсталации, 522030 Техник на енергийни съоръжения и инсталации.

Учебната програма е съобразена с нивата от **Общата европейската езикова рамка**. Така **Чужд език по професията** е инструмент за достигане на целите на обучението дефинирани в съответните ДОИ. В края на обучението по предмета нивото на владеене на езика трябва да отговаря на равнище **A2** или **B2** от езиковата рамка. Едновременно с това учебната програма е съобразена с **Държавното образователно изискване за учебно съдържание по чужди езици**.

Обучението по предмета се извършва във взаимовръзка с учебни предмети от раздел **Задължителна общообразователна подготовка – Чужди езици** и от раздел **Задължителна професионална подготовка – отраслова и специфична**.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Основна цел на учебния предмет **Чужд език по професията** е усвояване на система от знания за разчитане, приемане и предаване на информация на чужд език, свързана с основните дейности в изучаваната професия и специалност и формиране на подходящи комуникативни умения.

За постигане на основната цел на обучението е необходимо да се изпълнят следните подцели:

усвояване на знания за

– осъществяване на комуникация на чужд език при изпълнение на служебните задължения (специфични термини, закономерности и др.).

формиране на умения за

– справяне с предвидими и рутинни задачи на работното място чрез осъществяване на комуникация на чужд език (четене, разбиране, писане).

Постигането на целите изисква интензивна работа в клас при активното участие на учениците в процеса на обучение за решаването на

фронтални, групови и самостоятелни задачи. Препоръчва се организиране на посещения в базови фирми.

За качеството на подготовката по предмета е необходимо обучението да се провежда в кабинет със средства за обучение съобразени със спецификата на езика и изучаваната професия (схеми, табла образци и др.), а учителят и учениците да ползват подходяща литература – учебник, учебни помагала, справочници и др.

Учебното съдържание трябва да се актуализира от учителите в началото на всяка учебна година за да се отразят въведените нови технологии, машини, суровини, стандарти, материали и др. в професията.

Оценяването на постиженията на учениците се препоръчва да става чрез подходящи методи, съобразени с предстоящите държавни изпити по теория и практика на професията и специалността (устна обосновка, решаване на задачи с примери от практиката, тестове и др.).

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ:

Общият брой часове за изучаване на учебния предмет **Чужд език по професията** и разпределянето им по учебни години и срокове са записани в учебния план за всяка професия и специалност:

електромонтьор и монтьор на енергийни съоръжения и инсталации

XII клас: I срок – 18 седмици x 2 часа = 36 часа

II срок – 13 седмици x 2 часа = 26 часа

общо 62 часа;

електротехник и техник на енергийни съоръжения и инсталации

XIII клас: I срок – 18 седмици x 2 часа = 36 часа

II срок – 13 седмици x 2 часа = 26 часа

общо 62 часа.

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Учебното съдържание е структурирано в раздели и теми. За всеки раздел е отразен броят часове и темите.

Учителят определя часовете за всяка тема, посочена в раздела, като за постигане на целите на обучение, ги разпределя на часове за нови знания и дейности, упражнения, обобщения, посещения и оценяване.

№	Наименование на разделите	Брой часове
----------	----------------------------------	--------------------

1.	Въведение в професионалната област.	2
2.	Основни понятия, свързани с икономиката.	2
3.	Основни термини, свързани със здравословни и безопасни условия на труд, опасност от пожар и взрив и опазване на околната среда.	6
4.	Основни термини и символи, необходими за разчитане на техническа документация.	8
5.	Суровини и материали, използвани в практиката по професията – видове, и свойства.	10
6.	Машини и съоръжения използвани в професионалната област – предназначение, видове, качества.	12
7.	Технология на производството, експлоатацията и ремонта на електротехнически/енергийни обекти.	14
8.	Кандидатстване за работа по професията/специалността – обяви, интервюта, попълване на документи*.	8
Общ брой часове:		62

*Забележка: Предвидените часове за т. 8 да се организират като часове за дискусия, семинар, доклад, проект или друга практическа задача по преценка на учителя, както и запознаване с възможностите за професионална реализация и кариерно развитие чрез включване в продължаващо професионално обучение.

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

В резултат от обучението по **Чужд език по професията** учениците ще:

знаят:

- основните термини и изрази използвани в професията и специалността, свързани с пряката работа;
- основните термини и изрази, свързани с правата и задълженията на участниците в трудовия процес;
- възможностите за професионална реализация и кариерно развитие чрез включване в продължаващо професионално обучение.

могат да:

- разбират основната идея, изложена в кратки и ясни съобщения при изпълнение на задачите на работното място;
- разчитат указания и инструкции за спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд;

- разчитат нормативите и стандартите, свързани с конкретното производство и опазването на околната среда;
- разбират при четене стандартната техническа документация, свързана със суровините, материалите, машините и съоръженията в съответното производство;
- ползват специализираната литература на чужд език (статии, каталози, брошури и др. източници на информация за професионалната област);
- правят с помощта на речник специализиран превод в съответната професионална област от чужд език на български и обратно;
- разчитат и попълват писмено формуляри и бележки, свързани с извършваните дейности и получените резултати;
- ползват придобитите знания по професията за обмен на информация и кореспонденция на съответния изучаван език;
- се справят с предвидими и рутинни задачи на работното място, като осъществяват кратка комуникация на чужд език.

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. Бюхел, В., Розмари Матес, Хармут Матес, Мари Шефер, д-р Волфганг Шефер. Английски език за техническите професии. С., Просвета, 2004.
2. Статии, фирмени брошури, каталози, стандарти, технологична и конструктивна документация свързана с професията и специалността и.

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. инж. Евгения Николова – ПГЕА, София